

Сватуха Н.І.

студентка,

Національний транспортний університет

ФОРМУВАННЯ ЕЛЕКТРОННИХ КОНСОЛІДОВАНИХ РЕСУРСІВ БІБЛІОТЕК ТА МУЗЕЇВ

2020 рік з пандемією COVID-19 примусив світ інакше подивитися на можливості доступу до ресурсів бібліотек та музеїв. Період карантину та обмеження доступу до громадських місць майже повністю зупинили відвідування бібліотек та музеїв.

Це відбувається на тлі цифрової трансформації суспільства в цілому та галузі культури зокрема.

За словами науковця Андрія Курпатова, ще у 1997 році кількість екранного часу зрівнялося з кількістю часу, який ми витрачали на спілкування віч-на-віч. У момент появи iPhone в 2007-му екранний час людини становив понад 8 годин, тоді як спілкування віч-на-віч – вже менше двох. В результаті ми маємо, по суті, епідемію цифрового аутизму – стан, при якому молоді люди не можуть підтримувати тривалий психологічний контакт один з одним, вони не цікавляться внутрішнім світом іншої людини, люди для них стали замінними, тому що вони не бачать цінності кожного з них окремо. Хтось може сказати, що це нова цивілізація, новий світ, до якого ми повинні звикнути [1].

Цифровізація світу створює суттєві виклики в сучасному світі особливо в тих галузях, які побудовані на традиційних підходах. Галузь бібліотек та музеїв традиційно асоціюються із паперами та матеріальними витворами. Проте в результаті цифрових змін відбувається трансформація не тільки порядку створення предметів культури, але й можливостей доступу до них.

Якщо порядок створення предметів в галузі культури є питанням авторів та культурного та технологічного рівня суспільства в цілому. В цей же час цифрова трансформація створила абсолютно нові підходи до доступу к ресурсам бібліотек та музеїв. Саме вони стали авангардом такого оновлення.

Одним із таких кроків оновлення слід вважати інтеграція бібліотек та музеїв. Обидві сторони поєднання отримують свої вигоди та нові можливості просування накоплених ресурсів.

Вже на часі такі проекти як «бібліотека в музеї», так і «музей в бібліотеці». Сучасні науковці та практики виділяють три таких формату поєднання:

- бібліотеки мають невеликі довгострокові експонати;
- музеї мають постійні експозиції у публічних бібліотеках;
- великий гібрид бібліотеки та музею [2].

Деякі конкретні бар'єри, на які слід звернути увагу, – це час такої співпраці (разова інтеграція чи довготривале партнерство), фінансування, бюджетування, розподіл грошей, персонал, години роботи та основні операції. Що, безумовно, вимагає великого організаційного проекту та обговорень у громаді.

Звичайно, за час самоізоляції люди сильніше залучалися до цифрове споживання: цьому сприяла і робота на «удалёнке», і «зайвий» час, який вони не звикли чимось іншим заповнювати [1].

За таких умов на перше місце у форматах поєднання бібліотек та музеї вийшло формування електронних консолідованих ресурсів бібліотек та музеїв.

Багато великих музеїв почали розвивати digital-напрямок ще до обмежень, викликаних пандемією COVID-19. Але, зіткнувшись з безпосереднім закриттям фізичних приміщень, посилили роботу над онлайн-проектами для відвідувачів, а також для внутрішньої роботи і взаємодії з іншими інституціями [3].

Музеям дійсно простіше було започаткувати свою онлайн присутність через інструменти YouTube каналів, Zoom конференцій, віртуалізації експозицій. Саме останній напрямок поетапно розвивався і до пандемії. Лувр, Ватикан, Національний музей природної історії у Вашингтоні, Колекція Фріка в Нью-Йорку та низка інших [4] віртуалізували свої колекції.

Google Art Project – це найбільша інтернет платформа, через яку ви отримуйте доступ до найбільших творів мистецтва. Проект був запущений в лютому 2011 року. Спочатку його підтримали лише 17 музеїв, але на сьогоднішній день приєдналося понад 184 музеїв світу.

На сьогодні вже існує повністю віртуальний музей VoMA – це можливість співпрацювати новими та інноваційними способами через програму виставок, бесід, показів та заходів. Сама будівля може змінюватись і пристосовуватись для розміщення цих нових історій та перспектив.

VoMA прагне стати центром для дискусій та дискусій навколо інновацій за допомогою цифрових технологій, до кінця розширюючи доступ та уможлиблюючи нові підходи. Завдяки колективній власності, за допомогою інновацій та дискусій VoMA може змінювати, що таке музей, як він повинен працювати, що він повинен робити [5].

Бібліотекам в такому форматі поки не вдається активізувати свою роботу. Професор Центру читання норвезького Університету Ставангера Анна Манген провела вельми показове дослідження: одна частина її випробовуваних читала 28-сторінковий детективна розповідь на паперовому носії, а друга – той же текст, але на Amazon Kindle. Подальше тестування показало, що якість засвоєння матеріалу в цих групах істотно відрізнявся.

Підсумки дослідження не обмежилися тільки тим, що випробовувані, які читали Kindle, гірше зрозуміли суть розповіді: вони не могли відновити послідовність подій, коли їм запропонували цю розповідь, розділений на 14 послідовних смислових частин. З усіма цими завданнями мозок випробовуваних, читали текст на папері, впорався значно краще [1].

Реальну книгу наш мозок сприймає відразу за декількома каналами: ви не тільки бачите текст, але і відчуваєте текстуру книги, відчуваєте, як розподіляється вага в ваших руках, коли ви переходите від однієї сторінки до іншої, задієте різні поля зору, просторове положення тексту на сторінці тощо. Так, читаючи книжку, ми всього цього не помічаємо, але для мозку кожна така деталь має значення, і чим більше у нього роботи, тим краще він вникає в суть того, що відбувається, більше виникає нових нейронних зв'язків. Той же самий принцип працює, коли ми, наприклад, порівнюємо результативність читання статті з вивченням книги на ту ж тему, ілюстративне відео з докладним аналізом джерел: чим складніше підхід і довше шлях, чим більше часу ви витратите на роботу, тим краще вникнете в суть [1].

Як ми бачимо, що навіть за наявності передумов поєднання електронних консолідованих ресурсів бібліотек та музеїв та очікування суспільства такого поєднання, можливості поєднання залишаються на практиці нереалізованими. Традиції та усталені підходи до сприйняття бібліотечних ресурсів не ставлять їх в один ряд з музейним надбанням.

Список використаних джерел:

1. Курпатов Андрей. Всегда важно держать фокус решения задачи. URL: <http://www.unkniga.ru/face/11234-andrey-kurpatov-vsegda-vazhno-derzhat-fokus-resheniya-zadach.html> (дата звернення: 19.09.2020).
2. Integrating Libraries And Museums. URL: <https://princh.com/integrating-libraries-and-museums/#.X2aDyWgzblU> (дата звернення: 19.09.2020).
3. Шилова Анна. Виртуальные выставки и онлайн-проекты крупнейших московских музеев собрали на одном сайте. URL: <https://www.vedomosti.ru/lifestyle/articles/2020/03/22/825888-virtualnie-onlain-proekti-moskovskih> (дата звернення: 19.09.2020).
4. 14 виртуальных музеев мира на вашем экране. URL: <https://womo.ua/14-virtualnyih-muzeev-mira-na-vashem-ekrane> (дата звернення: 19.09.2020).
5. VOMA: The World's First Entirely Online Art Museum. URL: <https://voma.space/about-us> (дата звернення: 19.09.2020).

Чепурна А.В.

студентка,

Національний транспортний університет

АНАЛІТИЧНІ ЦЕНТРИ КРАЇН ЗАХІДНОЇ ЄВРОПИ: ПОРІВНЯЛЬНИЙ АНАЛІЗ

Західна Європа має розгалужену галузь дослідницьких інститутів. Перша хвиля цих «мозкових центрів» виникла наприкінці XIX століття в таких країнах, як Великобританія та Німеччина. Найбільш широке зростання відбулося в другій хвилі, зумовлено розвитком у більшості європейських країн після Другої світової війни. Ці інститути були часто великі технократичні інститути з професійним внутрішнім науковим персоналом і зазвичай отримували широку державну підтримку. Третя хвиля організаційного розвитку від кінця 1970-х принесла диверсифікацію, більш очевидні нормативні програми та посилення пропаганди політики аналізу. Багато нових інститутів мають менший розмір та залучення зовнішніх дослідників. Зароджується четверта хвиля аналітичного центру – розгортається транснаціоналізація.

Незважаючи на розповсюдження аналітичних центрів у всьому світі протягом періоду понад сто років, загальновизнаного визначення не існує.